

Psychosomatická medicína je pro omezenou skupinu lidí ochotných a schopných nést zodpovědnost za svůj život

 radiouniversum.cz/hnizdil-jan-3d-psychosomaticka-medicina-je-pro-omezenou-skupinu-lidi-ochotnych-a-schopnych-ness-zodpovednost-za-svuj-zivot

Jan Hnízdil Díl 3/3

Text 23.8.202440 min Přehrát

#Zdraví

„Psychopati s pomocí moderních počítačových technologií dokázali v jednom momentě zhypnotizovat celou planetu,“ konstatoval lékař Jan Hnízdil v předchozí části našeho rozhovoru. Mluvili jsme mimo jiné o tom, jak média a internet umožnily, a umožňují, rychlé šíření strachu a manipulaci s veřejným míněním během pandemie covidu-19, i v současné geopolitické situaci. Psychopaté podle našeho hosta fungují s jistotou, že jsou dokonalí, všechno ví a nepochybují. V dnešní závěrečné části rozhovoru se budeme věnovat otázce, jak se bránit pokusům o „globální hypnózu“, a jak můžeme jako jednotlivci, i jako společnost, čelit tlaku psychopatických jedinců ve vedoucích pozicích.

Martina: Říkáš: „Politika je loutkohra s prvky iluzionismu. Jde o to přitáhnout pozornost diváků, vtáhnout je do hry, vytvořit iluzi demokracie, navodit stav hypnotické poslušnosti“, o čemž jsme už mluvili. „Vládní politici“, říkáš, „jsou iluzionisté třetího řádu, dostávají scénáře, posty a benefity, které je udržují v představě, že jsou řídicími prvky systému.“ Pověz mi, tohle už vypadá, že to máš hodně promyšlené a že už skutečně ničemu nevěříš, co se týká sociálních a politických struktur kolem sebe. Co tě dovedlo k tomuto přesvědčení? Protože toto už je skutečně dotažené do konce nedůvěry.

Jan Hnízdl: Tohle dotáhl k dokonalosti kamarád Honza Nevrkla, plavecký trenér, zakladatel sdružení Kontakt bez bariér, takže já to s oblibou cituji, protože ta jeho formulace sedí jak prdel na hrnec. A skutečně já jsem přesvědčen o tom, že naši politici jsou loutky. Když se podívám na pana premiéra Fialu – ty jeho trhavé pohyby, a verbální projev – tak tam vidím ty nitky. Skutečně, když nemá papír, tak je úplně vedle, on skutečně jenom reprodukuje to, co se po něm žádá. A ten, kdo tady ve skutečnosti vládne, ovládá vládu, jsou právě globální korporace, banky, mediální IT firmy, zbrojní firmy, farmaceutické firmy, a politici jsou poslušní iluzionisté a vykonavatelé, kteří doufají, že pokud se osvědčí, tak se stanou iluzionisty vyššího řádu, a že se možná dostanou i mezi špičkové psychopaty, nebo budou odměněni nějakým mocenským postem, třeba nějakým velvyslanectvím někde ve Finsku, nebo někde jinde.

Martina: To jsou zlé větičky. Jane, když se podíváme na vystupování některých našich ministrů, představitelů, a nejrůznějších, jak se tomu dřív říkalo potentátů, třeba na tiskovkách, tak tam je markantní, že oni v tu svou moc opravdu věří. Myslíš, že tomu tak je? Nebo si většina z nich uvědomuje svou loutkovitost?

Jan Hnízdl: No, ještě bych to doplnil, Martino. Ty mluvíš v mužském rodě, a já bych doplnil, že mezi politiky a psychopaty, tedy i našimi čelnými představiteli, je mnoho psychopatek. Skutečně to není omezeno jenom na mužské pohlaví.

Martina: Musím říct, že ano, v tomto případě je skutečně velmi důležité být genderově vyvážený.

Jan Hnízdl: V rámci vyváženosti.

Martina: Mám pocit, že na to tam snad mají i kvóty.

Jan Hnízdl: Nezapomínejme na ženy.

Dokonalý psychopat lze tak přesvědčivě, že je přesvědčen, že nelže, takže oklame i detektor lži

Martina: Ano. A myslíš si, že jsou si to schopni uvědomit, pokud jsou někteří z nich skutečně loutkami? Nebo že předpokladem dobrého vykonávání loutky je, že si ty šňůrky, které jsou nad ním, neuvědomuje?

Jan Hnízdil: Skutečně dokonalý psychopat lže tak přesvědčivě, že je přesvědčen, že nelže.

Martina: Musel přesvědčit sám sebe.

Jan Hnízdil: Ne, on je přesvědčen, že dělá dobro, že je to správné, že jedině on má pravdu, a bojuje ze všech sil za své dobro. On chce dělat dobro, ale cesta do pekel je právě dlážděna dobrými úmysly. Takže skutečně pravý psychopat je přesvědčen, hluboce, a právě proto je to tak autentické. Dokonce se uvádí, že psychopat lže tak přesvědčivě, že ho nelze nachytat ani na detektoru lži. Protože normální člověk, který má nějakou morálku, soucit, když lže, tak to má tělesné projevy. Tělesné projevy – tedy že třeba zčervená, stydí se.

Martina: Jasně.

Jan Hnízdil: Zčervená, začne se potit, nebo se mu rozbuší srdce z toho, že lže. Jenomže psychopat to nemá. On skutečně žádné fyzické projevy lži – detektor na něj prostě nemá.

Martina: Spousta takzvaně dobrých, slušných, hodných lidí se zásadně proměnila, když vstoupili do politiky. A někdy ta změna byla tak markantní, že by člověk až nepovažoval za možné, že v dospělém věku je možné, aby se člověk takto proměnil. Řekni mi, jakým způsobem představa o vlastní důležitosti může změnit charakter člověka, případně celou duši?

Jan Hnízdil: Myslím, že je to obdoba chování třeba Američanů v Iráku, ve věznicích – Guantánamo – kde byly dělány rozsáhlé studie, kdy se ukázalo, že absolventi špičkových, prestižních amerických škol, Westpointů, a podobně, se v těchto věznicích

během několika týdnů chovali tak, jako ve známém d'áblou experimentu Philipa Zimbarda. Od chvíle – u Zimbarda to byly asi dva, nebo tři týdny – kdy rozdělil skupinu na dvě tak, že jedna hrála roli studentů, a druhá roli dozorců, a zavřeli je ve sklepě univerzity, tak dozorcí, protože dostali tu moc, začali své kolegy studenty týrat takovým způsobem, že poté, co do toho zasáhla manželka Philipa Zimbarda, museli experiment zastavit. Takže skutečně, jakmile nějaký kontext, vstup, dostane ten, kdo je disponován – a ani nemusí být moc disponován, to skutečně byli slušní studenti, slušní vojáci, ale ocitli se v těchto podmínkách.

Pro mnoho lidí je problém vyhodnotit, co je nesprávné, nebezpečné, škodlivé, a chovat se podle toho. Být ovčí je jednodušší. Proto většina lidí plnila nesmyslné, šílené pokyny v době covidu.

Martina: To znamená, že svým způsobem má tuto predispozici každý, a pokud mu vytvoříme podmínky, ve kterých může uvěřit ve svou neomezenou moc, nebo ve svou neomylnost, tak se mohou tyto patologie úplně rozjet.

Jan Hnízdil: Důležitá je autokorekce, aby člověk neustále korigoval a zpětně hodnotil své chování. Nasadím si roušku v autě, nebo když jdu sportovat? Na to člověk nemusí mít školu, protože to je pitomost. Prostě korigovat tato nařízení, a mít i autokorekci. Prostě si toto vyhodnocuji, takovéto chování vyhodnocuji jako nesprávné, nebezpečné, škodlivé, a já se takto chovat nebudu. A to si myslím, že je v současné době pro spoustu lidí problém, protože je mnohem jednodušší jít se stádem – být ovčí je jednoduché – ale vybočit ze stáda, a být nezávislý, autentický, sebevědomý – ale zodpovědný – tak to je práce. To je obrovská práce na sobě, a kdo by o to stál? Takže proto si myslím, že naprostá většina lidí respektovala naprosto nesmyslné, šílené pokyny, protože to bylo jednodušší. A když by se teď měla vyvozovat zodpovědnost, třeba: „Jak se takhle mohli chovat lékaři?“ Tak vám poví: „Nařídili nám to. My jsme museli.“ Ale to už tady bylo.

Martina: Vlastně hezky, podobně to oglosovala Jarmila Klímová, když říkala: „Pokud chcete přežít, tak se nesmíte bát být menšinou.“

Jan Hnízdil: Vybočit, jako když letí hejno, a najednou z hejna uhnou dva ptáci – tak je otázka, jestli měli radar, a včas vycítili nebezpečí, a zachránili si tak život. Takže jít s davem, stádem, nebo hejnem, je jednoduché, ale ošidné. A někdy i nebezpečné.

Martina: Když jsme se tady bavili o tom, co všechno může způsobit člověk, který má moc, když si navíc uvědomuje, že má moc, tak možná by mnoho lidí nesouhlasilo s představou loutkohry politiků. Zejména ti, kteří třeba volili současnou vládní koalici, nebo i opoziční politiky, a volili je s nadějí a důvěrou, že ať je tam Petr, nebo Pavel – tohle přirovnání už od, tuším, 28. ledna loňského roku není až tak pregnantní – zkrátka, ať je tam Franta, nebo Irenka, tak že bude něco jinak, když půjdou k volbám. Vnímáte to jako správné, zodpovědné uvažování, nebo jenom jako čirou naivitu voličů a lidí?

Jan Hnízdil: Martino, já moje názory nikomu nevnucuji, nikým nemanipuluji, ale stojím si za nimi. A toto, co jsi pověděla – ale to slyšíme u každých voleb, že tyhle volby jsou důležité, teď musíte, tato vláda musí, a my máme recept, my to dokážeme, my to zajistíme – to je stále dokola. To je skutečně naivita, myslet si, že přijde nějaká nová, lepší vláda. Nepřijde.

Bůh je synonymem dobra a lásky. To má člověk v sobě, tam ho má hledat, a šířit ho. Každý by se měl stát malým bohem, a nehledat v politice, v kostele, v klanění a odevzdávání se někomu.

Martina: Je pravda, že už je to únavné.

Jan Hnízdil: Zase také slyším argument: „Tak dobrá, tak jsou tady dvě zla. Když byla volba tedy prezidenta, tak jsem od mnoha lidí slyšel: „Raději budu volit menší zlo.“ A já jsem povídal: „No, když ale dáš menšímu zlu svou energii, svou vůli, tak ho posílíš, a z malého zla vznikne velké zlo.“ Já chci volit dobro. A to dobro, myslím, člověk musí hledat v sobě. Igor Chaun se mě několikrát ptal, jestli jsem už našel Boha. A já jsem mu pověděl: „Igre, ale já žádného nehledám.“

Pro mě je Bůh synonymem dobra a lásky, a to má člověk v sobě. A v sobě ha taky má hledat, a má ho šířit.“ Vlastně každý člověk by se měl stát takovým malým bohem, aby ho pak nemusel hledat ať už v politice, nebo v kostele, a někomu se klanět a odevzdávat.

Martina: Ale teď si mnozí říkají: „A, panáček je anarchista.“ Vlastně si neumíme představit, že by tento stranický systém, systém politických stran, systém dvou komor, nebyl. Myslíš si, že se dá tento stranický systém, který tady je, nějak reformovat? Nebo myslíš, že už je potřeba budovat úplně znovu na zelené louce, a transformovat to?

Jan Hnízdil: Zase, je to jenom můj názor, ke kterému jsem dospěl mými zkušenostmi s medicínou, kdy jsem zjistil, že se medicínsko-farmaceuticko-průmyslový komplex nedá reformovat. Reforma je jenom změna formy, ale tady – to slyšíme neustále – přijde nový ministr, provedeme zásadní reformu – reforma je změna formy – ale zásadní je změnit obsah medicíny. Problém je v tom, jak se medicína expeduje, že se vytratil vztah lékař – pacient, komunikace, a zasazení souvislostí zdravotních potíží do života daného pacienta. A v globálním hledisku je to totéž. Takže jde o to, abychom pochopili, že ať už se jedná o nemoc jedince, nebo nemoc společnosti, tak to není pokyn: „Bojuj s nemocí, bojuj se společností, bojuj za novou politiku“, ale je to pokyn: „Člověče, lidé, zastavte se, zamyslete se, tímto způsobem už dál žít nemůžete.“ A pokud vám nějaký politik tvrdí, že můžete, a slibuje vám, že to udělá za vás, tak vám lže, a jenom chce, abyste ho zvolili. A je to stále dokola.

Já jsem proto k posledním volbám nešel, já už skutečně k volbám nechodím, a vidím východisko – podle mého názoru se tento společenský systém reformovat nedá, je odsouzený k zániku, nedá se na něj spoléhat. A proto jsem odmítl všechny nabídky vstupu na tento Titanik, na poslední chvíli nastoupit v iluzi, že tam vezmu do ruky kormidlo, nebo budu prvním důstojníkem a povede se mi vyhnout ledovci, nebo tomu zabránit. Protože se ukázalo, že moc nakládali do kotlů, že to nebylo ledovcem, ale že z mnoha důvodů

nakládali do kotlů takovým způsobem, až propálili příd' Titaniku, a pak jeli tak rychle, že už nic nešlo – a my jedeme tak rychle, jako Titanik. Takže už je jen možné vyskočit z Titaniku, nastoupit do záchranných člunů, vzdálit se do bezpečné vzdálenosti, a tam budovat ale nový společenský systém. Od začátku: Novou ekonomiku, nové zdravotnictví, nové právo, a nechat Titanik Titanikem.

Komplexní psychosomatická medicína je pro omezenou skupinu lidí, ochotných a schopných nést zodpovědnost za své zdraví, život. Kdo chce jíst prášky, má volbu.

Martina: Začínám chápat, že když tě jeden poslanec poprosil, abys mu dělal poradce pro zdravotnictví, a ptal se, co bys mu jako poslanci poradil, aby v parlamentu udělal, tak jsi mu řekl, aby si sehnal semtex a na nejbližší schůzi se odpálil. Z toho vychází, že opravdu nevěříš v reformovatelnost tohoto systému. Ale ty jsi teď popsal, že je potřeba opravdu začít vědomou a pokornou transformaci, jak jsi říkal na začátku, aby nemuselo dojít k nevědomé a násilné. Otázka je, jak na to? Spousta lidí chce vedení, vlastně chce pevnou ruku. Řekla bych, že pro spoustu lidí je svoboda svým způsobem stresující. Jak tedy budovat to, o čem hovoříš, tedy že už by se měla začít vytvářet občanská společnost, tak jak o ní snil Václav Havel? Z toho usuzuji, že se nevytváří. Jak začít? Co dělat?

Jan Hnízdil: Zase se vrátím k medicíně. Komplexní psychosomatická medicína, které se věnuji třicet let, je určena pro omezenou skupinu lidí, pro lidi, kteří jsou ochotni a schopni nést zodpovědnost za své zdraví, za svůj život, a přichází se jenom poradit, jak to mají udělat. A i nová společnost, myslím, není, a nemůže být pro všechny, to skutečně nelze, to by zase byla manipulace ve smyslu: „My tady postavíme nějakou společnost, a vy všichni ji musíte podporovat, a být její součástí.“ Jde o to, aby lidé měli volbu. Když ke mně přijde pacient, a já mu vysvětlím, proč stůně, a jak jeho stonání souvisí s jeho životem, a on mi poví: „No, pane doktore, to máte pravdu, ale já jinak žít neumím, raději budu

brát prášky.“ – tak je to jeho volba. Já ho nebudu nutit měnit život, když nechce. Tak ať si užívá prášky. Jestliže někdo chce jít s touto společností až do těchto smutných konců, tak ať jde, ať má volbu. Ale kdo nechce, ať má zase volbu si žít podle svého. Což se pochopitelně psychopatům nelíbí. Takže došlo k zásadnímu omezení svobody slova, cenzuře, ať už šlo o covid, nebo teď o Ukrajinu, kdy je povolen jeden jediný správný názor, a kdo ho nemá, tak je nemilosrdně likvidován, vymazán. Dokonce – to mě pobavilo – se na Wikipedii změnila i definice dezinformace, kde se objevilo, že dezinformací může být i pravda, pokud je zveličována, nebo vytržena z kontextu, že pravda může být považována za dezinformaci, pokud je zveličována.

Martina: Ano. Tady si dovolím kulturní vložku: Karel Havlíček Borovský: „Pravda mívá různou sazbu, někdy pomník, jindy vazbu. Kdo ji řekne dřív než včas, tomu pravda zláme vaz.“ Věděl to už i Karel – a taky jak dopad. Mimochodem, možná že na Wikipedii našli tuto odvážnou definici pravdy, nebo dezinformace, ale v každém případě náš zákonný systém dosud dezinformaci nedefinoval, což bych řekla, je poměrně symptomatické k tomu stavu, ve kterém teď jsme. Ty jsi teď řekl, že máme povolenu jednu víru, vlastně je to omezování svobody slova, omezování svobody projevu, ale taky s tím jde ruku v ruce omezování svobody myšlení, protože to někdy nastává, že když neverbalizuješ své myšlenky, tak si je pro příště raději odpustíš. A ty říkáš, že dříve se tato ideologie jmenovala fašismus, pak komunismus, pak covidismus, teď ukrajinismus, kdo nejde s námi, jde proti nám, a SPOLU to zvládneme. Společným jmenovatelem je netolerance k odlišným názorům, vyvolávání nenávisti, fanatismus. Řekni mi, toto už je ale svým způsobem i naše práce, protože my máme možnost volby. Proč se takové množství lidí, občanů, rozhoduje pro to, že jeden povolený názor je mnohem lepší, mnohem snazší, a dokonce ještě mají morálně navrch, když si myslí to, co všichni?

Jan Hnízdl: Jednak je to jednodušší, a hlavně si myslím, že je nesmírně obtížné, namáhavé, se k jiným informacím dostat. Že skutečně ze všech médií jde to samé, ať si pustíš rozhlas, televizi, jakoukoli stanici – pokud nejde o nějaké okrajové alternativní zdroje, které ale sleduje velmi málo lidí – a lidé jsou na to napojeni. Teď jsem jel tramvají, a tam naprostá většina lidí koukala do mobilu, a měla za uchem anténku, a přijímají právě jenom ty správné informace, je jim soustavně vymýván mozek, a oni se pak podle toho chovají. A já se na ně ani nezlobím. A dneska tam byli ještě asi dva lidé s rouškami, a mně jich je nesmírně líto, skutečně si zaslouží politování, protože mozek je už tak poškozen, že změny jsou nevratné. Tu roušku už jim nikdo nesundá, oni už se vědomě nemohou chovat jinak. Nemohou za to.

Martina: Museli by na tom pracovat. Museli by si to přiznat, uvědomit.

Jan Hnízdl: Museli by si to přiznat, uvědomit. A základ uzdravení jedince, i celé společnosti, je ve vyhodnocení souvislostí, přiznání si chyb, a uvědomění. Ale to je začátek. Pak se uvědomění, poznání, porozumění nemoci – ať už nemoci jedince, nebo společnosti – musí převést do aktivního chování lidí. Že si to budou uvědomovat, je sice hezké, ale pokud se budou chovat tak, že si sice budou uvědomovat, že roušky jsou nesmysl, ale budou je nosit dál, tak je to pořád stejné? Zásadní je se změnit, najít odvahu, a odmítnout manipulaci. Vlastně roušky, testy, to byl pro psychopaty jenom doklad poslušnosti, protože jim tím lidé vlastně dali najevo, že jsou poslušní.

Erich Fromm, psycholog, píše o tom, že současný společenský systém je patologický a že je po nás žádáno, abychom se adaptovali, abychom se tomuto společenskému systému přizpůsobili. Ale pokud se mu člověk přizpůsobí, tak se stane součástí patologie. A pokud trpí úzkostí a depresí, což je problém stále většího počtu lidí, tak ti lidé na jednu stranu vlastně ještě něco

cítí, ale na druhou stranu ještě nebyli zlomeni. Proto si myslím, že je obrovský nárůst pacientů s úzkostmi a depresemi – i u dětí, protože oni ještě něco cítí, ještě nebyli úplně zlomeni.

Martina: Takže na ty by si měli dát bacha. To jsou ještě nerozhodnutí voliči.

Jan Hnízdil: Tak. Je třeba to dotáhnout.

Pokud nežijeme kreativní, plnohodnotný život, a necháme si od psychopatů nastavit mysl na válku a smrt, začneme se podle toho chovat – začneme umírat

Martina: Také můžeme velmi často slyšet – nejenom od tebe, i od jiných odborníků – že největší chorobou je strach. A řekla bych, že vyvolání strachu hraje v Bidermanově tabulce také poměrně vysokou roli. Řekni mi: Je to, jak jsme v poslední době vystavováni, ať už skutečným, nebo domnělým hrozbám, soustředěnou prací na tom, abychom skutečně vstávaje lehaje v sobě pocítili nějaký nový strach?

Jan Hnízdil: Určitě ano, strach je základním pracovním nástrojem psychopatů. Jestliže člověka vyděsíš, tak se přestane kontrolovat, a můžeš ho ovládat, můžeš si s ním pohrávat, manipulovat. Takže to je dokonale propracovaný systém. Ale problém je v tom, že se lidé nechají. A za covidu, nebo teď za Ukrajiny, je tady dominantní strach ze smrti. Takže oni nás vydělili, promítali masové hroby, mrzáky, a teď plynule přešli zase na další. Do covidu byla smrt vlastně tabuizovaná, ale teď, když si rozkliknu Novinky, nebo Seznam, tak to je jak vývěska pohřební služby. Je tam jeden mrtvý vedle druhého, celebrity, předčasná úmrtí, tam je všude smrt. A jestliže člověk začne žít smrtí, tak žije smrtí. Tam nejsou žádné pozitivní informace k životu, ale je to nastavení mysli určitým způsobem: Válka. A jakmile nastavíme mysl na válku, tak se začneme podle toho chovat. Jakmile nastavíme mysl nikoli na kreativní, plnohodnotný život, ale na smrt, tak začneme umírat.

Martina: Já jsem si uvědomila, jakým způsobem mnou nepřímo manipulují, když jsem si nedávno chtěla najít pro jeden rozhovor informaci o tom, které země mají nejmenší výskyt rakoviny, a tak jsem do vyhledávačů zadávala různé kombinace – to je celé umění, jak se ptát, ať už umělé inteligence, nebo vyhledávačů – a tak jsem pořád zkoušela, „země, nejmenší výskyt rakoviny“, „rakovina žádná, které země“ – a různě jsem to točila, a neustále mi vycházely žebříčky zemí vítězících v úmrtí, pořád mi to vyhazovalo úplně opačné informace, a vlastně jsem se pořád nemohla dostat k nejmenším výskytům rakoviny. Prostě, když jsem chtěla zjistit, jestli na ostrově Honšú žijí zdravě, tak ne, tam jsem se nedopracovala, ale zjistila jsem, kde to kosí lidi nejvíc.

Jan Hnízdil: Ale vědci stále intenzivně pracují na novém, úžasném léku. Nechci to zpochybnit, naopak, velmi oceňuji vymoženosti špičkové medicíny, ale paradoxem je, že máme radioterapie, gama nože, biologickou léčbu, včasnou diagnostiku, ale pacientů s rakovinou je čím dál víc. Tak kde udělali soudruzi chybu?

Martina: Říká se, že popírání pravdy je velmi častá příčina zdravotních potíží. Když si člověk není ochoten přiznat, že žije divný život, že žije v patologickém vztahu, že má nemocné vztahy v práci a v rodině, a tak dále. Stejně tak to platí o politice, o společnosti, a tak dále. Řekni mi, jakým způsobem se podařilo implementovat do našich hlav, že se skutečně bojíme podívat na věci tak, jak jsou?

Jan Hnízdil: A z toho je nemoc. Vlastně nemoc je nastavené zrcadlo. Není nic pravdivějšího než nemoc. A jde o to, aby se člověk do tohoto zrcadla – aby měl odvalu se na sebe podívat – protože nemoc mu zrcadlí vlastně to, proč stůně. A nejlepší definici rakoviny mi kdysi pověděl onkologický pacient – já ji tedy s oblibou cituji, protože lepší jsem nikdy neslyšel. Pověděl mi: „Pane doktore, rakovina, to je jako doporučený dopis s černým pruhem. A tam se píše: Otrávil jsi vzduch, teď ho dýcháš. Otrávil jsi vodu, teď ji piješ.“

Otrávil jsi půdu, teď jíš z této půdy potraviny. Otrávil jsi mezilidské vztahy, teď v nich žiješ. Tak už se zastav a zamysli, nebo tady končíš.“

Martina: Jak ten pacient dopadl? Uzdravil se?

Jan Hnízdil: Já jsem měl několik pacientů v beznadějném stavu, kterým díky pochopení nemoci, rakovina – to, co prožíváme, je společenská rakovina – tak zásadním způsobem otevřela oči, že dokonce v mojí poslední knize Příběhy obyčejného uzdravení jedna onkologická pacientka napsala svůj autentický příběh, a nazvala ho: Rakovina mi zachránila život. Ona do té doby žila tak sebezničujícím způsobem, že – jak sama uvedla – si pro rakovinu došla. Ale pochopila, zásadně změnila život, a v kombinaci s onkologickou léčbou, protože její stav byl velice vážný, se úplně uzdravila.

Martina: Já ale čelím úplně opačnému případu, nebo opačnému obrazu: Bavili jsme se o tom, proč si lidé nechtějí přiznat pravdu, což víme, protože to bychom se prostě odkopali, a museli bychom se na sebe samotné podívat tak, jak to nechceme vidět. Museli bychom vidět své chyby, vidět, jak jsme se zachovali špatně, hloupě, a tak dále. Ale třeba za komunistů lidé – alespoň na obecnou doktrínu – nasedali jenom na oko. Mysleli si své, říkali: „Dobře, ať si tam řadí socialismus, já tady mám svou vnitřní buňku.“ Ale tady teď naopak, čím víc vidíme, že jsme vystrašení, popíráme realitu, popíráme fakta, tak tím více se vyskytuje strážců této jediné pravdy, kteří do toho jdou prsama, a plédují za to. A já nevím, kde se v lidech vzala tato vášeň dohlížet na to, zda jsou nejen slova, ale i myšlenky jejich spoluobčanů dostatečně pravověrné.

Jan Hnízdil: Myslím, že George Orwell by tedy žasnul, čeho jsme se dočkali, protože to, co popisuje v geniálním románu 1984, současná realita, to v čem žijeme, překonává i to, co předváděli komunisti, i to, co si představoval George Orwell. A to se vším všudy. Já jsem si komunismus taky zažil, kdy člověk věděl, co nesmí, a dokázal v tom celkem slušně vegetovat. Ale ten tlak, myslím, je v současné době

mnohem větší, hlavně v důsledku využití médií, takže není úniku, je strašně těžké se z tohoto systému úplně oddělit, protože těch dobrovolných factcheckerů a udavačů je hodně. Mě napadli fyzicky na ulici. Šel jsem do práce bez roušky, a najednou ke mně přiběhl nějaký mladík, měl na obličej kuklu, měl mobil, a začal si mě fotit. Beze slova si mě fotil, a pak jsem zjistil, že byly nějaké webové stránky, kde dávali fotky těch zmetků, co jim to tady kazej, a jsou vlastně strůjci pandemie.

Jak zvyšovat odolnost vůči strachu a manipulaci? Nesledovat oficiální média, vypínat politické debaty. A raději sledovat Colomba, Hercula Poirota, nebo National Geographic.

Martina: Doktore, teď je potřeba léčit. Takže jak zvyšovat odolnost vůči strachu? Jak zvyšovat naši odolnost vůči manipulaci, navzdory tomuto světu, který není snadný, a chystá mnoho sociálních i internetových léček?

Jan Hnízdil: Já vidím východisko jednak v tom, pokud možno nesledovat oficiální média. Jak vidím na televizní obrazovce nějakou politickou besedu, okamžitě vypínám, a naopak denně sleduji inspektora Colomba.

Martina: To máme společné.

Jan Hnízdil: Hercula Poirota, nebo National Geographic. Ale pak se snažím – mluvím za sebe, já žádné recepty na boj proti strachu taky nemám – hledám. Ale zásadní význam mají zase mezilidské vztahy, protože když se lidé sejdou, tak si dodají odvahu. Scházet se, mít dobré vztahy ve vlastní rodině, mít vztahy s kamarády, scházet se s lidmi, které spojují zájmy, radosti, a tímto způsobem se semknout, a společně překonávat strach, nebo ho na sebe nenechat působit. Ale pokud je člověk sám, tak je to nesmírně těžké. Tedy nebýt sám, a mít rád taky někoho jiného než sám sebe.

Martina: To je občanská společnost, kterou bychom měli budovat?

Jan Hnízdl: To je občanská společnost, kterou nám ale žádný politik nevybuduje, tu si musíme vybudovat sami. A zatím se obávám, že velká poptávka – i za Václava Havla, který tedy měl ty nejlepší úmysly, si myslím, nakonec lidé, co ho volili, čekali, že to on udělá za ně. A on nám neustále sděloval: „Ne, já to za vás neudělám.“ Občané, máte volbu, buďto budete ovčanem, nebo občanem. Být ovčanem je snadné, ale občanem, to je opravdu práce. Ale zase, je to práce za vaše zdraví, za vaši svobodu, a je spojena se zodpovědností. A tady neustále slyšíme – už jsem to zaznamenal – že lékaři volají po vyšších platech, neustále někdo volá, má nějaké požadavky, ale vytrácí se mi skutečnost, že druhou stranou mince je zodpovědnost za sebe, za svoje zdraví, za naši zemi, za celou planetu.

Martina: Rozloučím se tvým varováním: „Je třeba se uchystat na zásadní změnu – od exponenciálního růstu k vnitřnímu kulturnímu a sociálnímu rozvoji.“ Víím, že jsme o to dnes několikrát zavádili a dotkli se toho, ať už jde o vědomé a pokorné, nebo nevědomé a násilné změny. Ale co to pro nás v budoucnu bude znamenat? Věříš, že se nám tato transformace, která musí proběhnout v každém z nás, povede?

Jan Hnízdl: Já jsem se o tom bavil s Honzou Konfrštěm, což je špičkový, nesmírně moudrý, vzdělaný, věřící člověk, autor nádherných knih. Nedávno jsme se bavili o tom, proč to vlastně děláme, proč jsme tak aktivní, vystupujeme a píšeme knihy, a shodli jsme se, že nás k tomu vedou důvody ryze sobecké: Že chceme mít čisté svědomí. Že jsme udělali vše proto, aby ta změna byla vědomá a pokojná, a nemůžeme udělat nic víc než být inspirací, a nabízet lidem náš pohled na – ať už to je covid, nebo Ukrajinu. Ale skutečně děláme to pro sebe, abychom se na sebe mohli podívat do zrcadla. A i když to nevyjde, tak si pak můžeme v klidu říct: Zkusili jsme to. Stálo to za to.

Martina: Jane Hnízdile, moc ti děkuji za tvůj velmi otevřený rozhovor, a přeji ti, aby ve vás, tedy i v Janovi Konfrštovi, a v dalších lidech, nadále žilo toto sobectví, a aby vedlo k tomu, že se do budoucna podaří s občanskou společností udělat něco, co bude životaschopné, a dobré. Děkuji moc.

Jan Hnízdil: A k tomu nám dopomáhej každý si sám. A všichni dohromady.

Martina: Bezesporu. A já bych přece jenom dodala i toho Boha. Díky moc.

Všechny příspěvky s Jan Hnízdil

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.